

TAMPERE

9.5.2022

Kaleva-Hakametsä –paikalliskeskuksen ydinalue, asemakaava nro 8826

Diaarinumero: TRE: 3609/10.02.01/2020

Kaupungin vastine lausuntoihin ja muistutuksiin

Ehdotusvaihe

Nähtävillä oloaikana 1.12.2021 – 14.1.2022 saadut viranomaislausunnot (3 kpl) sekä muistutukset (3 kpl).

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
Ehdotusvaihe Viranomaislausunnot ja muistutukset		
Pirkanmaan liitto 13.1.2022 Pirkanmaan liitto ei anna lausuntoa ko. aineistosta.		Merkitään tiedoksi.
Pirkanmaan maakuntamuseo 12.1.2022 Vaikutustenarvioinnin mukaan harjumaaston kuluminen tulee lisääntymään asukasmäärän kasvun myötä, ja vaikka harju säilyy yhtenäisenä ja puustoisena, tulee siitä paikalliskeskuksen rakentamisen myötä maisemakuvaltaan nykyistä suljetumpi. Pitkät näkymät harjulta kuten myös näkymät harjumetsään vähenevät ja kaventuvat. Paikalliskeskuksen rakennuttua kiinteän muinaisjäännöksen yhteys kaukomaisemaan, kohti itää ja koillista, säilyy kuitenkin osittain. Korkein rakentaminen sijoittuu kaavaehdotuksessa Sammonkadun tuntumaan, mikä on muinaisjäännösalueen näkymälinjojen kannalta edullista. Lisäksi harjua ympäröi jo nyt tiivis kaupunkirakenne, ja harjulta avautuvat näkymät ovat jo aiemmin muuttuneet maaseutumaisemista kaupunkimaisemiksi.		Merkitään tiedoksi.

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Alueen korkeimman rakennuksen kerrosluku on noussut kaavan luonnosvaiheen jälkeen kahdella kerroksella 17 kerrokseen. Maakuntamuseo kuitenkin arvioi, ettei näillä uusilla kerroksilla ole sellaista merkitystä hankkeen maisemallisiin vaikutuksiin, että se edellyttäisi lisäselvityksiä.</p> <p>Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että esitetty asemakaavaehdotus on kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä.</p>		
<p>Pirkanmaan ELY-keskus 31.1.2022</p> <p>Asumiseen (AL) varatulla alueella rakennusten julkisivulle kohdistuu ohjeavot ylittävä melutaso enimmillään 61 dB(A) päiväajan ja 50 dB(A) yöajan äänitasot. Kaavaa laadittaessa on tarpeen riittävin kaavamääräyksin ohjata toteutusta siten että varmistetaan asuinympäristön terveellisyys. Tämä edellyttäisi kaavaan määräystä huoneistojen avautumissuunnasta siten, että päivämelutason ylittäessä 55 dB(A) tulee asunnon avautua myös ns. hiljaiselle julkisivulle, josta asuntojen tuuletus on mahdollista järjestää. Kaikkien huoneistojen osalta tämän hiljaisen julkisivun vaatimuksen toteuttaminen ei kuitenkaan vaikuta melumallinnuksen perusteella</p>		<p>Asemakaavaehdotukseen on nähtävillä olon jälkeen lisätty parvekelasitusta AL-korttelialueella edellyttävä yleismääräys.</p> <p>Rieväkadun ja Sarvijaakonkadun liittymään on asennettu liikennevalot talvella 2022, mikä alentaa ajoneuvonopeuksia Rieväkadulla.</p> <p>Kaupungilla on käynnissä autoliikenteen viitoitussuunnitelman laatiminen (WSP Finland Oy ja Tampereen kaupunki), joka on yleissuunnitelmavaiheessa. Suunnitelman pohjalta on tarkoitus ohjata ja opastaa kauppakeskukseen idästä ja pohjoisesta suuntautuva asiakasautoliikenne Hervannan</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>mahdolliselta.</p> <p>Hiljaisella julkisivulla tarkoitetaan rakennuksen sivuja, jolla melutaso alittaa päivällä 55 dB(A) ja yöllä 45 dB(A). Kaavamääräyksissä tulisi selkeästi myös edellyttää, ettei suunnittelualueen parvekkeilla tai kortteleiden oleskelualueilla liikenteestä aiheutuva A-painotettu keskiäänitaso saa ylittää suunnittelun ohjearvoa (VNP 993/1992) päiväaikana 55 dB (LA,eq,7-22) tai 45 dB yöaikana (LA,eq,22-7).</p> <p>Parvekkeiden osalta on riittävän vaikutusten arvioinnin kautta tarpeen varmistua siitä, että parvekelasituksen ollessa osittain auki, yöajan ohjearvon 45 dB(A) täyttyvät.</p> <p>Asuntojen tuuletusta ei tulisi järjestää yksinomaan parvekkeen kautta. Melun ylittäessä julkisivulla 60 dB parvekkeita ei tulisi sallia sijoitettavaksi tällaiselle julkisivulle lainkaan. Mikäli melulle altistuvalla julkisivulle tavoitelleen parvekkeita voidaan nämä korvata viherhuoneella ja antaa siitä kaavassa määräys. Viherhuoneiden kohdalla tulee soveltaa ulko-oleskelupihan meluohjearvoja. Viherhuoneen taakse ei tule kuitenkaan myöskään sijoittaa huonetiloja, joihin raitis ilma otettaisiin vain viherhuoneen kautta.</p>		<p>valtaväylän ja Rieväkadun eteläisen liittymän kautta. Esitetyllä järjestelyllä parannetaan Sammonkadun ja Rieväkadun risteyskohdan toimivuutta ja vähennetään autoliikennettä Sarvijaakonaukion vaihtopysäkin kohdalla, mikä parantaa viihtyisyyttä, turvallisuutta ja ääniympäristöä. Rakennuslupavaiheessa on selvitettävä Rieväkadun liikennemäärät ja melutasot.</p> <p>Asemakaavassa on yleismääräys, jonka mukaan rakennuslupaa haettaessa on osoitettava meluntorjuntasuunnitelmalla, että asuintiloille, parvekkeille, terasseille sekä leikki- ja oleskelualueille asetetut melun ohjearvot alittuvat. Vaiheittain rakennettaessa tulee varmistaa ulko-oleskelualueiden, parvekkeiden ja terassien melusuojausten toteutumisen vaatimusten mukaiseksi tarvittaessa tilapäisiä meluntorjuntarakenteita hyödyntäen.</p> <p>Asuinkorttelissa lämpösaarekeilmiön mahdolliset vaikutukset asumisviihtyisyyteen riippuvat mm. piha-alueen ja rakennusten lopullisista pintamateriaaleista (mm. heijastavuus- ja lämmönvarausominaisuudet) sekä pihasuunnittelusta. Asemakaavan pohjaksi laadittu piha-alueiden viitesuunnitelma antaa hyvän</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Asumisviihtyvyyttä arvioitaessa on melun hallinnan ohella tarpeen kiinnittää/arvioida myös ns. lämpösaareilmiötä niin oleskelupihojen kuin asuntojen olosuhteiden kannalta.</p> <p>Suunnittelualueen itäpuolella Hervannan valtavyälyä muodostaa nykyisellään merkittävän estevaikutuksen ekologisten- ja virkistysyhteyksien kannalta. Kaksi ehdotuksessa osoitettua jalankulun ja pyöräilyn siltaa yli Hervannan valtavyälyn parantavat reitistöjen saavutettavuutta, mitä voidaan pitää myönteisenä.</p> <p>Kaavaratkaisulla ei kuitenkaan edistetä viherverkkoselvityksen mukaisen tavoitetilan saavuttamista ekologisten yhteyksien osalta. Yhteyttä Hervannan valtavyälyn itäpuolelle ja edelleen pohjoisen suuntaan tulisi vahvistaa. Näiden yhteyksien kehittämiseen tulee kiinnittää huomiota jatkossa tarkistettaessa nyt asemakaavoitettavan alueen viereisiä kaavoja Rieväkadun varrella ja Hervannan valtavyälyn tuntumassa ja sen itäpuolisilla alueilla.</p>		<p>toteutuslähtökohdan piha-alueelle, missä sijaitsee varjoisia ja valoisia alueita sekä myös erilaista kasvillisuutta. AL -korttelialueen matalammille rakennusosille on osoitettu viherkattomääräys. Viherkatot vaikuttavat piha-alueen pienilmastoon sitomalla ja haihduttamalla vettä.</p> <p>Etelässä Hervannan valtavyälyn ylittävän jalankulun ja pyöräliikenteen siltayhteyden rampeineen sijaintia tarkasteltiin keväällä 2022 erillisen liikenne- ja katu ympäristösuunnittelun yhteydessä. Asemakaavoitusohjelmaan vuosille 2023 – 2024 ajoittuvan Sandelinipuiston asemakaavatyön yhteydessä huomioidaan myös Hervannan valtavyälyn ylittäviä ekologisia yhteyksiä ja virkistysyhteyksiä Sandelinipuiston korttelin eteläosassa. Samassa yhteydessä tullaan tarkastelemaan myös Hervannan valtavyälyn ylittävän 110 kV:n voimajohdon kaapelointia. Sandelinipuistossa on käynnissä virtavesien kunnostussuunnittelu ja samalla suunnitellaan myös puistoalueen kehittämistä.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
Muistutukset		
<p>Muistutus, yksityishenkilö 4.1.2022</p> <p>Toivoisin tälle alueelle terveysasemaa, koska Kalevassa ei sellaista vielä ole ja asukas pohja on suuri.</p>	<p>Asemakaavan 8826 pohjalta paikalliskeskuksen ydinalueelle tai sen välittömään lähiympäristöön ei ole tulossa pysyviä sosiaali- ja terveyspalveluita. Prismän laajennuksen yhteydessä varaudutaan julkisten palveluiden osalta pop up-tyyppiseen tilaan, jossa voidaan järjestää sivistyspalveluiden sekä myös sosiaali- ja terveyspalveluiden nk. jalkautuvia palveluita. Nämä palvelut täydentävät olemassa olevaa sivistyspalveluiden ja sosiaali- ja terveyspalveluiden palveluverkkoa.</p>	
<p>Muistutus, yksityishenkilö 13.1.2022</p> <p>Sammonkadun ja Sammon valtatie välistä pohjoispuolen yhteyttä Kauppakeskus Kalen eteläpuolelta Hervannan valtavyölyän yli ei tule katkaista. Myös sille puolelle tulee tehdä kävely/pyöräliikenteen siltayhteys, joka liittyy risteyksen toiseen siltaan. Ilman tätä muutosta kaava on täysin kaupungin tavoitteiden vastainen, koska se vähentää kävelyä ja pyöräilyä sekä lisää autoilua.</p>		<p>Kaleva-Hakametsä -paikalliskeskuksen alueen jalankulun ja pyöräliikenteen tavoiteverkkoa on tarkasteltu vielä uudelleen asemakaavaehdotusta 8826 tarkistettaessa. Sammonkadun / Sammon valtatie / Hervannan valtavyölyän -liittymäalueen ylittävälle jalankulun ja pyöräliikenteen silta- ja ramppijärjestetyille on esitetty eri vaiheissa lukuisia ratkaisuja. On todennäköistä, että liittymäalueella jatkokon valittava silta- ja ramppiratkaisu on kompromissi eikä täyttää kaikkia toiveita.</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>Kuvassa havainnollistettu siltayhteyttä, joka tulee ehdottomasti lisätä kaavaan.</p>		<p>Kaleva-Hakametsä - alueen liikenteen tarkentavassa suunnittelussa on päivitetty jalankulun ja pyöräliikenteen tavoiteverkkoa sekä silta- ja ramppirakenteiden mitoitus. Hervannan valtaväylän itäpuolelle on osoitettu laadukkaampi ramppiratkaisu. Katuympäristösuunnitelmassa on luodattu jalankulku ja pyöräliikenteen silta- ja ramppirakenteiden muotoilua sekä mm. valaistuksen hyödyntämistä.</p>
<p>Muistutus Tampereen polkupyöräilijät ry 14.1.2022 Sammonkadun ja Valtaväylän risteys lähiympäristöineen on päätetty pyhittää asemakaavassa kokonaan autoliikenteen käyttöön, jalankulku ja pyöräily on nostettu kerrosta ylemmäs. Tällainen ratkaisu katkaisee raa’asti eloisaa, urbaanin kaupunkirakenteen, jonka tulisi jatkaa saumattomasti kehittyvälle Hakametsän alueelle. Lopulta olisimme halunneet nähdä isomman harppauksen kohti tätä tulevaisuudessa merkittäväksi muotoutuvaa keskusta, mutta nyt sinne otettiin ainoastaan pieni, varovainen askel. Jos tästä ratkaisusta kuitenkin jostain syystä halutaan pitää kiinni, niin on tehtävä kaikki tarvittavat toimenpiteet, joilla eloisia ja</p>		<p>Asemakaavatyön 8826 rinnalle on ehdotusvaiheessa käynnistetty Kaleva-Hakametsä –alueen liikenneverkon tarkentava suunnittelu sekä Hervannan valtaväylän katu ympäristösuunnittelu. Työn keskeisenä tavoitteena on esittää erityisesti Hervannan valtaväylän ja Sammon valtatie laajan ja vilkasliikenteisen risteysalueen liikenneympäristölle kaupunkikuvallisesti hyväksyttävä ja omaa identiteettiä luova ratkaisu. Risteysaluetta on kehitetty sekä liikenteellisesti toimivammaksi että jalankulkijoille ja pyöräilijöille viihtyisämmäksi, turvallisemmaksi sekä sujuvammaksi liikkumisympäristöksi. Liikenne- ja katu ympäristösuunnittelutyön suunnittelualue käsittää laajemman alueen kuin asemakaava-alue 8826. Suunnitelmat</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>moderni kaupunkirakenne jatkuu Valtaväylän yläpuolisella tasolla kaikkiin suuntiin, eikä kävelijöille ja pyöräilijöille jää pitkiä kiertoreittejä tai suuria korkeuseroja kiivettäväksi. Tästä seuraa, että sillat ja muut yhteydet on sekä rakennettava että niiden laatu- ja suunneteltava ensisijaisesti tarpeen, ei kustannusten perusteella.</p> <p>Emme hyväksy pyöräliikenteen pääreitien viemistä alueen pelkästään länsipuolelta. Reitin ongelmina ovat tonttiliittymät, vilkas jalankulku (asuntoja, raitiotiepysäkki) ja viimeisenä niittinä reitin vieminen kävelypainotteisen aukion kautta. Varsinkin alueen ohittavalle liikenteelle reitistä tulee vaikeasti hahmotettava, eikä reitti ole koskaan sujuva. Alueen ohittavaa liikennettä on esimerkiksi TAYS-TAMK-liikenne Hervannan suunnalta - ja tälle etäisyydelle pyöräily on houkuttelevaa vain, jos reitti on sujuva.</p> <p>Länsipuolen reitille on tuki tarve, erityisesti alueen itsensä palvelemisen vuoksi. Riittävän laadukasta pääreittiä ei kuitenkaan pystytä toteuttamaan siten, että se välillä sulautuu torimaiseen jalankulkualueeseen, vaan rinnalle pitää tarjota nopeampi</p>		<p>palvelevat myös asemakaavatyötä 8792 sekä tulevaa Hervannan valtaväylän itäpuolisten alueiden maankäytön muutosta. Liikenne- ja katu ympäristösuunnittelusuunnitelmista on liitetty asemakaavan 8826 tarkistettuun ehdotusaineistoon luonnosvaihe (päiväys 20.5.2022). Suunnitelmat valmistuvat kesäkuussa 2022.</p> <p>Kaleva-Hakametsä - alueen liikenteen tarkentavassa suunnittelussa on päivitetty jalankulun ja pyöräliikenteen tavoiteverkkoa sekä silta- ja ramppirakenteiden mitoitus. Hervannan valtaväylän länsipuolella, koko laajenevan Prisman korttelia palvelevan huoltotaskun tilatarve liittymäkaistoineen on kasvanut sitä käyttävien huoltorekkakaluston (HCT) koon kasvettua. Hervannan valtaväylän länsipuolelle ei mahdu jalankulun ja pyöräliikenteen ramppiyhteyttä. Hervannan valtaväylän itäpuolelle on osoitettu laadukkaampi ramppiratkaisu. Ramppi on jatkosuunnittelussa irrotettu erillään seisovaksi rakenteeksi, jolloin Sandelinipuiston puolella myöhemmin tarkentuvat kortteliratkaisut voidaan toteuttaa luontevammin vaiheittain. Sammon valtatie ylittävältä jalankulun ja pyöräliikenteen sillalta laskeutuva ramppi on siirretty valtatie pohjoispuolelle, jolloin se</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>ohikulkureitti. Näin toimitaan kaupungin keskustassa (vrt. Hämeenkatu, Rongankatu), joten ei ole mitään syytä toimia aluekeskuksissa eri tavalla. Hervannan Valtaväylän suuntaista yhteyttä on hahmoteltu itäpuolelle, mutta tähän liittyy liian paljon avoimia kysymyksiä: millainen on eteläinen silta, millaiseksi maankäyttö itäpuolella kehittyy ja miten hyvät edellytykset laadukkaaseen yhteyteen muodostuu.</p> <p>Mielestämme ainoa toimiva ratkaisu nykyisen suunnitelman pohjalle on linjata pyörätie myös nyt kaavoitettavan tontin itäreunaan (Hervannan Valtaväylän länsipuolelle). Tämä onnistuu tilankäytöllisesti ja kaavallisesti pienin muutoksin. Kokonaisuuden kannalta lisäkustannukset ovat maltillisia eikä ratkaisu estä mitään tontille suunniteltuja toimintoja. Pienempinä hyötyinä tämä yhteys helpottaa työmaiden poikkeusjärjestelyjä, ja olemassa oleva yhteys antaa mahdollisesti enemmän vapauksia myös itäpuolen Sandelinin korttelin tulevan maankäytön suunnittelussa.</p> <p>Kaavassa, tai edes rakentamistapaohjeessa tulisi kuitenkin ottaa tarkemmin kantaa</p>		<p>liittyy suoremmin seudulliseen pyöräilyn pääreittiin.</p> <p>Hervannan valtaväylän etelässä ylittävälle jalankulun ja pyöräliikenteen siltarakenteelle on osoitettu uusi sijaintipaikka lähemmäs rautatiesiltaa. Uusi sijainti liittyy paremmin mm. länteen Kalevantien suuntaan kulkevaa reittiin sekä mahdollistaa Hervannan valtaväylän itäpuolella laajemman korttelialueen tulevalle maankäytölle. Katu ympäristösuunnitelmassa on luodattu jalankulku ja pyöräliikenteen silta- ja ramppirakenteiden muotoilua sekä mm. valaistuksen hyödyntämistä.</p> <p>Prisma -korttelin länsipuolinen pyöräilyn pääreitti Rieväkadulla ei kulje asemakaavan mahdollistavan Rieväaukion läpi vaan aukion kohdalla pyöräilyväylä on tarkoitus erotella aukiotilasta värillä / materiaalilla sekä istutusvyöhykkeellä. Suunniteltu tilanne (joka tarkentuu toteutusvaiheessa) käy ilmi esim. Maisemasuunnitelmasta.</p> <p>Rieväkadun eteläistä liikenneympyrää on tarkoitus korjata Rieväkadun katusuunnitelman ja toteuttamisen yhteydessä. Kauppakeskuksen uuden huoltoliittymän toteuttaminen Hervannan valtaväylälle mahdollistaa Rieväkadun</p>

TIIVISTELMÄ PALAUTTEESTA	VASTINE	TOIMENPITEET
<p>myös Valtaväylän ylittävän eteläisen sillan ominaisuuksiin: suuntaukseen, tasaukseen, leveyteen jne. Ratkaisun pitää muodostaa sujuva reitti puolelta toiselle, nyt kaavan vaatimukset taas täyttää ihan mikä tahansa yhteys.</p> <p>Kaavan ulkopuolisena huomiona vielä lopuksi: Rieväkadun liikenneympyrä toteutettiin aikoinaan suunnitelmista poiketen, pyöräliikenteelle heikkolaatuisesti - jopa vaarallisesti. Aluetta rakennettaessa tämä kohta tulisi vihdoinkin korjata.</p>		<p>eteläisen liikenneympyrän kehittämisen turvallisemmaksi ja jalankululle ja pyöräliikenteelle toimivammaksi. Lisäksi myös kauppakeskuksen eteläisen sisäänkäynnin edusta pystytään järjestelemään turvallisemmaksi ja toimivammaksi.</p>